

Fővárosi Ítéltábla
20.Gf.40.050/2022/8.

A Fővárosi Ítéltábla a Kardos, Pető és Töröcsik Társas Ügyvédi Iroda (cím1, ügyintéző: dr. Kardos Péter ügyvéd) által képviselt felperes (cím2) felperesnek a dr. Jakab Tamás Péter ügyvéd (cím5) által képviselt alperes (cím4) alperes ellen biztosítási szolgáltatás és járulékai megtérítése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2021. december 15-én kelt 30.G.40.926/2021/12. számú ítélete ellen az alperes 13. sorszámon benyújtott fellebbezése folytán indult másodfokú eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg a felperesnek 440.000 (négy száznegyvenezer) forint + áfa ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] A felperes keresetében 52.281.524 forint, valamint ezen összeg után 2016. július 4. napjától a kifizetés napjáig járó, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: r.Ptk.) 301/A. § (2) bekezdése szerinti mértékű késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Keresete jogalapjaként elsődlegesen a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:439. § (1) bekezdésére és 6:472. § (1) bekezdésére, másodlagosan az r.Ptk. 559. §-ára hivatkozott. Állította, hogy az alperes felelősségbiztosítási szerződés alapján helytállni tartozik a biztosítottja, a felszámoló által felszámolóként okozott kárért.

[2] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a károkozásra nem felszámolói tevékenység keretében került sor, így az nem minősül biztosítási eseménynek.

[3] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 52.281.524 forintot, valamint ezen összeg után 2016. július 4. napjától a kifizetés napjáig járó, az r.Ptk. 301/A. § (2) bekezdése szerinti mértékű késedelmi kamatot, továbbá 1.768.446 forint + áfa és 1.500.000 forint perköltséget.

[4] Tényként állapította meg, hogy a felszámoló az adós elleni felszámolási eljárásban felszámolóként járt el. Ennek során, 2014. április 14-én számlaszerződést kötött a zrt1-vel, majd különböző időpontokban összesen 225.840.000 forint erejéig befektetési terméket, kötvényt vásárolt tőle. A zrt1 felszámolás alá került, a kötvényekből összesen 65.351.905 forint nem térült meg. Az adós felszámolási eljárását a Szegedi Törvényszék akként fejezte be, hogy az adós a felszámolóval szemben kártérítés jogcímén, 2016. július 4-i esedékességgel fennálló 65.351.905 forint követelését a felperesnek, mint hitelezőnek adta át.

[5] A Szegedi Törvényszék a jelen per felperesének a felszámoló ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében – amelybe a jelen per alperese az alperes pernyertességének előmozdítása érdekében beavatkozott – 7.G.40.066/2019/10. számú ítéletével kötelezte a felszámolót, hogy fizessen meg 15 nap alatt a felperesnek 65.351.905 forintot, valamint ezen összeg után 2016. július 4. napjától a kifizetésig a Ptk. 6:155. § (1) bekezdése szerinti mértékű késedelmi kamatot. Az ítélet indokolása szerint, ha az alperes a felszámolótól elvárható fokozott gondossággal jár el az adós vagyonának kezelése során, és elsődlegesen annak megóvására törekszik, nyilvánvalóan nem fektethette volna be a felszámolási eljárás során beszedett pénzeszközt. Ezzel a tevékenységével kirívóan okszerűtlen, indokolatlan kockázatot vállalt, hiszen minimális törzstőkéjű, ugyanakkor jelentős rövidlejáratú kötelezettségállománnyal rendelkező kibocsátó kötvényeit jegyezte le és fizette ki mindenfajta reális biztosíték nélkül. Ez a magatartás a releváns oka az adós vagyonsökkenésének is, így a felperes kárának. A Szegedi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét – a kamat mértékének módosításával – helybenhagyta.

[6] A felszámoló 2014. január 1-től állt felszámolói felelősségbiztosítási szerződésben az alperessel. Az önrészesedés mértéke 20%, a kártérítési limit 70.000.000 forint volt. A szerződés részét képező általános biztosítási feltételek 1.1.2. pontja szerint a felelősségbiztosítások esetében a biztosítási esemény (káresemény) olyan másnak okozott kár, melyért a biztosított a magyar anyagi jog szabályai szerint kártérítési kötelezettséggel tartozik, és amelynek bekövetkezéséhez a biztosító szolgáltatási kötelezettsége fűződik. Az egyes biztosítási eseményeket a különös biztosítási feltételek tartalmazzák.

[7] A különös biztosítási feltételek 1.1.1. pontja értelmében biztosítási eseménynek minősül a biztosított tevékenység folytatása során, a biztosítási szerződésben meghatározott szakmai szolgáltatásra irányadó foglalkozási/szakmai előírások és szabályok, szerződési rendelkezések megszegésével/megsértésével összefüggésben, olyan károk bekövetkezése, amely károk megtérítéséért a biztosított a magyar polgári jog szabályai szerint kártérítési felelősséggel tartozik (ún. szakmai felelősség). A kiegészítő biztosítási feltételek 1.1.4. pontja értelmében felszámolói tevékenység a hatályos csődtörvényben rögzített

tevékenység, amelynek az a célja, hogy a fizetése képtelen adós jogutód nélküli megszüntetése során a hitelezők a törvényben meghatározott módon kielégítést nyerjenek. Ide tartozik a) a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet vagyoni helyzetének felmérése és a vele szemben támasztott követelések nyilvántartásba vétele; b) a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet követeléseinek behajtása esedékességkor, igényei érvényesítése és vagyonának értékesítése; c) a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet vagyonának megóvása, megőrzése, szükség szerinti kezelése; d) a közbenső és a zárómérleg (záró egyszerűsített mérleg), a bevételek és költségek alakulásáról szóló kimutatás, a záró adóbevallás, a záró jelentés és a vagyonfelosztási javaslat elkészítése és tartozások kiegyenlítése.

[8] A felszámoló 2021. június 14-én a felperesre engedményezte az alperessel szemben fennálló, 52.281.524 forint és törvényes kamataira vonatkozó, a biztosító helytállási kötelezettsége iránti igényét.

[9] Ítéletének jogi indokolásában rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy a tényállás a felek nyilatkozatai és a csatolt okiratok alapján megállapítható volt. Az alperes által indítványozott iratbeszerzés az aggálytalanul megállapítható tényállást semmilyen releváns elemmel nem egészítette volna ki, ezért azt mellőzte.

[10] Annak vizsgálata során, hogy a felszámoló károkozó magatartása biztosítási eseménynek minősül-e, a különös feltételek 1.1.1. és a kiegészítő feltételek 1.1.4. pontjából indult ki. Kifejtette, hogy az alperes általános szerződési feltételei által meghatározott kereteket a csodeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) rendelkezései töltik ki tartalommal, így a c) pontban előírt vagyonmegóvás, megőrzés, szükség szerinti kezelés a Cstv. 48. §-a egyes előírásainak feleltethető meg. Az (1) bekezdés értelmében ugyanis a felszámoló az adós követeléseit esedékességkor behajtja, igényeit érvényesíti, és vagyonát értékesíti, a (3) bekezdés szerint pedig a felszámolási eljárás alatt köteles gondoskodni az adós vagyonának megóvásáról, megőrzéséről. A felszámolás kezdő időpontjától a gazdálkodó szervezet vagyonával kapcsolatos jognyilatkozatot csak a felszámoló tehet, a felszámolói tevékenység gyakorlásának feltétele pedig szakirányú végzettséggel rendelkező személyek (jogászok, közgazdászok, könyvvizsgálók) foglalkoztatása.

[11] A zrt1-vel történt szerződéskötés az adós vagyonának kezelésével kapcsolatos tevékenység volt, mivel az adósi vagyon lekötését, befektetését célozta, ilyen módon pedig a kiegészítő feltételek 1.1.1. pontja szerinti magatartásnak minősül. Az adós vagyonának magas kockázatú termékbe fektetése ellentétes a hitelezői érdekekkel és a felszámolóra irányadó szakmai előírások megsértése, ezért biztosítási eseménynek tekintendő. Más megközelítésben: ha az értékpapír-kereskedés nem tartozik a felszámolói tevékenység körébe, akkor a felszámoló magatartása azért minősül biztosítási eseménynek, mert a felszámoló megszegte a rá irányadó szakmai előírásokat, hiszen tudnia kellett, hogy az ilyen tartalmú szerződéskötés kockázatos, így magában hordozza a vagyonvesztés lehetőségét. A felszámoló tehát indokolatlan kockázatot vállalva megszegte a reá irányadó előírásokat, ez a magatartás

pedig megfeleltethető a kiegészítő biztosítási feltételek 1.1.4. pontja c) pontjának és a különös biztosítási feltételek 1.1.1 pontjának, illetve az általános biztosítási feltételek 1.1.2. pontjának.

[12] Az elsőfokú bíróság az r.Ptk. rendelkezéseire alapított másodlagos kereseti kérelmet tartotta megalapozottnak, mert az engedményezés folytán a károsult egyúttal a biztosított követelését is megszerezte.

[13] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben annak megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte. Az elsőfokú bíróság ítéletének anyagi jogi felülbírálatát kérte a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 369. § (3) bekezdés a) – e) pontjai alapján. Fellebbezése a marasztalás összegét nem érintette, csak annak jogalapját.

[14] Álláspontja szerint tévesen mellőzte az elsőfokú bíróság az alperes által indítványozott iratbeszerzést, így megalapozatlan döntés hozott. Hangsúlyozta, hogy a kártérítési pernek nem volt tárgya, hogy történt-e biztosítási esemény, ami – az indítvány nem teljesítése folytán jelen perben rendelkezésre nem álló – beavatkozási kérelemből is kitűnik.

[15] Kifejtette, hogy sem a Cstv., sem más jogszabály nem ad felhatalmazást a felszámolónak arra, hogy aktív értékpapír-kereskedelmi tevékenységet folytasson. Az elsőfokú bíróság ítélete valójában nem foglalt állást abban a kérdésben, hogy a felszámoló ezen tevékenysége „szükség szerinti kezelés”-nek minősül-e, pusztán bármely jogi indok nélkül a c) pont körébe sorolta. Az ítéletben megjelenő két okfejtés egymásnak is ellentmond, ugyanakkor éppen az nem derül ki belőle, hogy mi minősül szükség szerinti vagyonkezelésnek. Az elsőfokú bíróság által kifejtett második megközelítés már csak azért sem lehet helytálló, mert a kiegészítő biztosítási feltételek 2.1. pontja kizárja a biztosítási fedezetből a szakmai szolgáltatást meghaladó tevékenységgel okozott károkat.

[16] Hangsúlyozta az alperes, hogy a felszámolónak nem a pénzeszközök gyarapítása, befektetése a feladata, hanem a vagyon felkutatása és megóvása, emellett szükség szerint a vagyon kezelése. Ez utóbbi azt jelenti, hogy a vagyonelemet elhelyezi egy megfelelő, valamely alap által fedezett helyen annak megóvása érdekében. A semmilyen alap által nem fedezett, a felszámolói tevékenység körében semmilyen módon nem nevesített, aránytalan kockázatot jelentő értékpapír-kereskedelem azonban nem tartozik ide.

[17] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult. Álláspontja szerint további iratbeszerzésre nem volt szükség, a tényállás a felek között nem volt vitás, a beavatkozási kérelmet pedig maga a felperes csatolta. A felperes hangsúlyozta, hogy a szerződés értelmében felszámolói tevékenység a hatályos csődtörvényben rögzített tevékenység, amelybe beletartozik a vagyonmegóvási tevékenység is, így annak megszegése is értelemszerűen felszámolói tevékenység. Álláspontja

szerint az elsőfokú bíróság érvelése nem ellentmondásos, pusztán arra utalt, hogy ha a felszámoló nem volt tisztában a kötvények magas kockázatával, akkor éppen ez a magatartása minősül a szakmai szabályok megsértésének.

[18] Kifejtette, hogy az alperes a kártérítési perben még jogszerűnek tartotta a felszámoló magatartását és a kötvényvásárlást. Jelen perben az elsőfokú eljárásban még nem önmagában a kötvényvásárlást tartotta jogszerűtlen felszámolói tevékenységnek, hanem csak az adott termékek magas kockázata miatt értékelte akként, a fellebbezésében pedig már bármilyen kötvényvásárlást jogellenesnek és így nem „szükség szerinti” felszámolói magatartásnak tekint. Ez azonban a Pp. 373. § (1) bekezdése által tiltott, a 7. § (1) bekezdés 4. pont a) alpontja szerinti ellenkérelem-változtatás.

[19] A felperes megítélése szerint az adósi vagyon kezelése mindenképpen szükség szerintinek tekintendő, hiszen a felszámolónak döntenie kellett, hogy az adós jelentős vagyonát hol és hogyan helyezi el, vagyis arról szükségképpen rendelkeznie kellett. Az alperes érvelése szerint a szabálysértő tevékenység kívül esik a szükség szerinti körön, ezért soha nem lehet biztosítási esemény, ez pedig a biztosítási jogviszony teljes kiüresítéséhez vezet.

[20] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el, mert a felek tárgyalás tartását nem kérték.

[21] Az ítéltábla mindenekelőtt rögzíti, hogy a fellebbezésben nem történt ellenkérelem-változtatás. A felperes tévesen hivatkozott a Pp. 7. § (1) bekezdés 4. pont a) alpontjára, mert az alperes nem terjesztett elő a korábbtól eltérő anyagi jogi kifogást. Annak kifejtése, hogy az alperes álláspontja szerint a felszámoló jogosult-e és ha igen, milyen körben kötvények vásárlására, nem anyagi jogi kifogás, hanem a jogi érvelés része, amelynek megváltoztatása 2021. január 1-je óta nem minősül ellenkérelem-változtatásnak. Nem volt akadálya ezért annak, hogy az ítéltábla az alperes fellebbezését a maga teljességében figyelembe vegye.

[22] A fellebbezés alaptalan.

[23] Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és abból helytálló jogi következtetésre jutott. Érdemi döntésével és annak indokaival is egyetért az ítéltábla, melyekre megismétlésük nélkül pusztán utal a Pp. 386. § (4) bekezdése alapján. A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az alábbiakra mutat rá.

[24] Helytállóan mellőzte az elsőfokú bíróság az alperes által indítványozott iratbeszerzést, mert a tényállás ennek hiányában is aggálytalanul megállapítható volt. Az alperes is pusztán a kártérítési perben előterjesztett beavatkozás iránti kérelemére hivatkozott releváns iratként, ez azonban – amint arra a felperes is rámutatott a fellebbezési ellenkérelmében – a keresetlevél mellékletei között F/5. számon rendelkezésre áll.

[25] Tévesen hivatkozott az alperes arra, hogy az elsőfokú bíróság nem foglalt állást a jogvita érdemében, mert egyértelműen kimondta, hogy a különös biztosítási feltételek 1.1.1. és a kiegészítő biztosítási feltételek 1.1.4. c) pontja értelmében bekövetkezett a biztosítási esemény.

[26] A kártérítési perben a felszámoló köteleességszegő károkozó magatartását jogerősen megállapította a Szegedi Ítéltábla, így jelen jogvita tárgya kizárólag az volt, hogy a felszámoló ezen magatartása a biztosítási szerződés értelmében felszámolói tevékenységnek minősül-e. A kiegészítő biztosítási feltételek 1.1.4. pontja szerint ez a Cstv.-ben rögzített tevékenység, amelynek az a célja, hogy a fizetése képtelen adós jogutód nélküli megszüntetése során a hitelezők a törvényben meghatározott módon kielégítést nyerjenek. Ide tartozik egyebek mellett az adós vagyonának megóvása, megőrzése és szükség szerinti kezelése.

[27] Mivel a szerződés a biztosított tevékenységet a Cstv. szerinti felszámolói tevékenységgel azonosítja, helytállóan indult ki az elsőfokú bíróság abból, hogy a törvény mit tesz a felszámoló feladatává. Nem kétséges, hogy a felszámoló ezen minőségénél fogva került abba a helyzetbe, hogy az adós gazdálkodó szervezet vagyonával, pénzeszközeivel kapcsolatos nyilatkozatot tehetett, befektetési döntést hozhatott. A döntés helyessége, szakmai szabályoknak való megfelelése nem változtat azon a tényen, hogy az adós vagyonával kapcsolatos rendelkezést a biztosított kizárólag felszámolói minőségében és így a felszámolói tevékenység keretei között hozhatta meg.

[28] A kiegészítő biztosítási feltételek 1.1.4. c) pontja értelmében felszámolói tevékenység az adós vagyonának megóvása, megőrzése. A felszámoló ezen kötelezettségét egyértelműen megszegte, hiszen a befektetési ügylettel, az indokolatlanul vállalt kockázattal jelentős vagyónvesztést okozott az adós gazdálkodó szervezetnek. A Cstv. 48. § (3) bekezdése szerinti vagyonmegóvási és -megőrzési kötelezettség megszegése pedig nyilvánvalóan a felszámolói tevékenység körébe tartozik, hiszen a Cstv. és a szerződés is kifejezetten nevesíti a felszámoló ezen kötelezettségét.

[29] Tévesen értelmezi az alperes a vagyon „szükség szerinti” kezelésének fogalmát, amikor azt lényegében a helyes, szakszerű, megfelelően biztosított befektetéssel történő vagyonkezeléssel azonosítja. A vagyonkezelés akkor szükség szerinti, ha az adós rendelkezésre álló vagyona, pénz- és egyéb eszközei indokolják annak kezelését. Az, hogy a vagyonkezelés körében a felszámoló által választott megoldás összhangban van-e a szakmai szabályokkal és a felszámolótól elvárható gondosság követelményeivel, kizárólag a

felszámoló kártérítési felelőssége körében értékelendő, de nem befolyásolja azt, hogy a magatartás a felszámolói tevékenység körébe tartozik. Az ítéltábla utal a kártérítési per jogerős ítéletében a Szegedi Ítéltábla által kifejtettekre, amelynek [32] pontja értelmében „A Cstv. 48. § (3) bekezdése szerint a felszámoló a felszámolási eljárás alatt köteles gondoskodni az adós vagyonának megóvásáról, megőrzéséről. E jogszabályi rendelkezés azonban nem eredményezi azt, hogy a felszámoló csupán az adósi vagyon megőrzésére lenne köteles, és ne lenne elvárható tőle a vagyon gyarapítása. A Cstv. 34. § (2) bekezdése értelmében az adós vagyonával kapcsolatos jognyilatkozatot csak a kijelölt felszámoló tehet, amely keretében nemcsak az adós vagyonának az őrzése várható el, hanem a teljes vagyon kezelése is. A vagyonkezelési kötelezettség a felszámolóval szemben azt a követelményt támasztja, hogy az adós vagyonát az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható módon gyarapítsa. A felszámoló, mint a felszámolás alá került gazdálkodó szervezet teljes vagyonának kezelését végző személynek az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható módon köteles gondoskodni az adós átmenetileg szabadon álló pénzeszközeinek kezeléséről is. A vagyonkezelés ebben az esetben azzal a következménnyel jár, hogy az általában elvárható átlagos kamatnyereség elérésére köteles”.

[30] A fentieket osztva rámutat az ítéltábla, hogy a felszámoló nem csupán az adós vagyonának megőrzésére volt köteles, hanem annak kezelésére is. A vagyonkezelés így szükséges, a kiegészítő biztosítási feltételek szóhasználatával „szükség szerinti” volt. A kárt pedig nem azzal okozta a felszámoló, hogy a vagyon kezelésének körébe nem sorolható cselekményeket végzett, hanem azért, hogy a vagyonkezelés választott módja nem felelt meg a felszámolóval szembeni, a Cstv. 54. § (1) bekezdésében meghatározott fokozott gondossági követelményeknek.

[31] Nem volt jelentősége annak az alperesi hivatkozásnak, hogy a jogszabályok nem adnak felhatalmazást a felszámolónak aktív értékpapír-kereskedelmi tevékenységre. Ez a körülmény legfeljebb a felszámoló kártérítési felelősségének megítélése során lehet releváns. A vagyonkezelésre ugyanis felhatalmazása van a felszámolónak, ami az adott esetben – a jelentős összegű pénzeszközre figyelemmel – nemcsak jogosultsága, de kötelessége is volt. Azt maga az alperes sem vitatta, hogy a kötvények vásárlása „vagyonkezelői tevékenység” (a fellebbezési eljárásban benyújtott 7. sorszám alatti észrevétel 3. oldal 4. bekezdése), vagyonkezelésre pedig a fentiek szerint szükség volt.

[32] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a felszámoló magatartása a felelősségbiztosítási szerződés értelmében biztosítási eseménynek minősül, így megalapozottan marasztalta – a fellebbezésben nem vitatott összegű követelésben – az alperest.

[33] A fentiekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése szerint – helyes indokai alapján – helybenhagyta.

[34] Az eredménytelenül fellebbező alperes a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni a felperes másodfokú eljárásban felmerült – és a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján felszámított – perköltségét. Az ügyvédi munkadíj mértékét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdése alkalmazásával mérsékelte az ítéltábla a tárgyaláson kívüli elbírálására és arra figyelemmel, hogy a felperes a fellebbezési eljárásban egy rövid beadványt terjesztett elő.

Budapest, 2022. április 28.

dr. Buglyó Gabriella s.k.
a tanács elnöke

dr. Csonka Balázs s.k.
előadó bíró

dr. Szunyogh Zsófia s.k.
bíró